

**§ 15 Stockholms miljöprogram 2016-2019 – svar på remiss från
kommunstyrelsen****BESLUT**

1. Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen om förslag till Stockholms stads miljöprogram 2016–2019.
2. Omedelbar justering.

Ärendet

I budget 2015 fick kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram ett förslag till miljöprogram för åren 2016–2019. Det förslag som nu har utarbetats omfattar sex miljömål som brutits ner i ett antal delmål med tillhörande indikatorer. Jämfört med nuvarande miljöprogram innehåller förslaget flera skärpningar.

Förvaltningen är sammantaget positiv. Det är bra att kravet på lokala miljöhandlingsplaner tas bort – det blir tydligare om miljömålen arbetas in i verksamhetsplanen. Det är också bra att uppföljningen av delmålen tidigareläggs. Då blir det enklare att bevaka att delmålet nås och även mer tid att sätta in åtgärder om så behövs.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2016-01-11.
Dnr 1.5.1-744/2015

Förslag till beslut

Ordföranden Lars Bäck (V), Kjell Backman m fl (S) och Mariana Moreira Duarte m fl (MP) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag.

Lars Jilmstad m fl (M) yrkade att nämnden skulle i huvudsak bifalla förvaltningens förslag och lade därutöver fram en egen text. I detta instämde Peter Öberg (L). I detta instämde även Lars Hultkvist (KD) med ett ersättaryttrande.

Beslutsgång

Ordföranden ställde yrkandena mot varandra och fann att nämnden hade beslutat enligt förvaltningens förslag.

Lars Bäck (V), Kjell Backman m fl (S) och Mariana Moreira Duarte m fl (MP) anmälde ett särskilt uttalande.

Reservation och ersättaryttrande

Lars Jilmstad m fl (M) och Peter Öberg (L) / Lars Hultkvist (KD)

Stadsdelsnämnden godkänner i huvudsak förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen och anför därutöver följande.

Vårt mål är att Stockholm ska påbörja omställningen till att bli en hållbar stad med höga ambitioner inom klimat och miljö. Stockholmarnas hälsa ska gynnas genom ett långsiktigt

arbete med sikte på en ren stadsmiljö. Det ska vara lätt för stockholmarna att göra miljömedvetna val i sin vardag. Vi vill minska stockholmarnas ekologiska fotavtryck. Målen måste därför formuleras utifrån gedigen kunskap avseende exempelvis miljökonsekvenserna av ekologisk livsmedelsproduktion.

Tack vare att Alliansen drivit på för hållbarhetsarbetet i Stockholm, utsågs staden av EU-kommissionen till Europas miljöhuvudstad 2010. Utnämningen har bidragit till ett ökat intresse för Stockholms miljöarbete, där staden fungerar som inspiratör och föredöme för andra städer runt om i världen. Utnämningen har också bidragit till att stockholmarnas medvetenhet kring stadens miljöarbete och krav på en aktiv miljö- och klimatpolitik har ökat.

Vi konstaterar att förslaget till miljöprogram omfattar sex övergripande miljömål, vilka i princip är desamma som miljöprogrammet för 2012 – 2015. I stora delar välkomnar vi inriktningen för stadens kommande miljöarbete där Stockholm fortsatt agerar som ett internationellt föredöme på miljöområdet. Som stadens främsta styrdokument på miljöområdet är vi angelägna om att förslaget från kommunstyrelsen tillåts en ingående granskning av alla berörda verksamheter i staden.

Det finns dock ett antal otydligheter i miljöprogrammets nuvarande innehåll, både avseende gäller ekonomi, ansvarsfördelning, uppföljning och genomförande. I förklaringar till målen och delmålen används olika benämningar som medför att det blir oklart vad som avses. Bland annat står det i vissa fall ”samtliga stadens enheter”, ibland ”samtliga verksamheter” och därutöver ”staden” eller ”stadens samtliga nämnder/styrelser”. Om inte de sammantagna otydligheterna i programmet åtgärdas riskerar miljömålen att missas. Det åligger nu kommunstyrelsen att arbeta fram anvisningar för hur rapporteringen av uppföljningen ska ske. Det är viktigt att dessa anvisningar är tydliga samt att de finns tillgängliga hos stadens nämnder och bolag innan rapporteringen kan förväntas starta.

Särskilt uttalande

Lars Bäck (V), Kjell Backman m fl (S) och Mariana Moreira Duarte m fl (MP)

Den Rödgröna majoriteten ställer sig positiv till Stockholm stads föreslagna miljöprogram för 2016-2019. Våra ambitioner för en mer hållbar och klimatanpassad stadsdel och stad är stora, vi anser att stadens miljöprogram speglar vår ambition. Vi finner förvaltningens synpunkter bra och relevanta. Särskilt synpunkten att miljöprogrammet kommer att underlätta och tydliggöra förvaltningens bevakning och uppföljning av satta mål. För att säkerställa det föreslagna miljöprogrammets effektivitet så presenterar vi ett antal punkter som vi anser bör tas med i beräkningen för programmets införande.

- Programmet måste synkroniseras med övriga styrdokument på miljöområdet, t.ex. dagvattenstrategin, den kommande strategin för grönstrukturfrågor och kommande strategier för klimatarbetet.
- Programmet måste säkerställa en hög grad av transparens i de intressekonflikter kopplat till markanvändning som måste lösas i en växande stad (där avvägningar

måste göras i varje enskilt fall). Det är t.ex. viktigt att kunna följa upp hur man arbetar med att stärka de ekologiska funktionerna och hur kompensationsåtgärder sker i de fall man bygger på grönmark. Biotopkartan, som senast uppdaterades 2009, är ett bra analysverktyg för detta ändamål och bör kommuniceras utåt via miljöbarometern. Artportalens rapportsystem för bl.a. rödlistade arter är också ett bra analysverktyg för ökad transparens och kan användas som planeringsunderlag. Det bör även göras tydligt att uppföljningssystemet (behöver) ska visa vilka kompensationsåtgärder som faktiskt genomförs samt deras effekt.

- Problembeskrivningen för att uppnå målen för vattenmiljön bör även finnas beskriven för grönstruktur och biologisk mångfald.
- Vi anser att det vore önskvärt om programmet kunde bli tydligare i naturskötsel frågan. Att sköta naturreservat och andra grönområden på ett ändamålsenligt sätt är viktigt för att stärka den biologiska mångfalden i staden. För Farsta Stadsdel är det viktigt att det sätts upp en lokal plan, som inkluderar finansiering, för att restaurera, rusta och bevara Magelungen.
- Miljöprogrammet måste kunna fungera eller utvecklas för att fungera som stöd för olika typer av upphandlingsprocesser, även eventuella framtida förändringar. (ex. naturvård, ekologisk mat, biodrivmedel osv.).
- Vad avser hållbar energianvändning och egenproducerad el, så ligger fokus på solenergi, vilket vi är positiva till. Ett tillägg är att detta inte utesluter andra förnybara energislag, ex. vind eller vågkraft vart det är lämpligt.
- Vi ställer oss väldigt positiva till det fortsatta arbetet för att enbart erbjuda ekologisk mat, som nämns i programmet. Dock är det viktigt att utöver detta ta hänsyn till behovet av klimatsmart mat, ex. mindre kött och frukt och grönsaker i säsong.